

[Arne Larsen.]

byder det, men i det lovforslag, som her foreligger, er der givet sådanne regler, at det bliver lejerne, som skal betale for disse gårdrydninger. Kunne man ikke finde en anden og bedre måde at klare problemet på, således at der blev stillet direkte tilskud til rådighed for kommunerne ved gennemførelse af gårdrydninger?

Som sagt, vi er ikke særlig velvillig stemt over for en række af de foreslåede ændringer.

Sigsgaard: Lovforslagene er jo først og fremmest følgelove til saneringsforslaget. En væsentlig mangel ved saneringsforslaget er, at det ikke er et byfornyelsesforslag. Det er snævert boligsocialt og stiller ingen krav til de miljøer, der skal efterfølge den nedrevne slumbebyggelse; derfor risikerer vi, at også den nye bebyggelse meget hurtigt bliver slum.

Nøjagtig den samme fejl er der ved disse lovforslag her. F. eks. tages der i ejerlejlighedsparagraffen kun hensyn til, om der mangler vand, wc osv., men det kan være lige så alvorligt, hvis der mangler legepladser og udendørs opholdsarealer, hvis boligen er stærkt støjramt, hvis der mangler sociale institutioner osv.

Hvad angår bestemmelserne om lån til saneringsselskaber, har jeg ingen bemærkninger at gøre. Skal vi have saneringsselskaberne, er bestemmelserne naturlige, men jeg har en fornemmelse af, at flere og flere bliver skeptiske over for tanken om disse selskaber.

Boligministeren har endelig været nødt til at give lidt efter for kritikken af loftet over det sociale byggeri og foreslår, at der nu skal kunne bygges de 1.000 lejligheder mere om året, som har været omtalt.

Desværre mener jeg, at lovforslaget er en narresut, selv hvis man kun sanerer de 3.000-4.000 lejligheder pr. år, der tales om. Hvis vi anlagde den tommelfingerregel, at boliger bør skiftes ud, når de er 100 år gamle — og det ville ikke være helt urimeligt — skulle der saneres 15.000 pr. år, og så forslår de 1.000 jo i hvert fald slet ikke. Hvis ikke boligministeren og regeringen ændrer holdning her, vil hundredtusinder af mennesker fortsat bo under elendige forhold. Det er ikke for stærkt sagt, tror jeg, at der hver eneste dag dør mennesker, som

kunne have levet, hvis deres boligforhold var bedre. Vi ved også, at sygeligheden i slumkvartererne er fire gange højere for børn, end den er i gode boliger. Alle de tragedier, sygdomme og dødsfald, som bolignøden betyder, er politikerne naturligvis ansvarlige for. Bolignøden kan jo afhjælpes, boligbyggeriet kan sættes i vejret. Spørgsmålet er kun: vil man?

Hvis man havde tilstrækkelig forståelse for de ulykker, som bolignøden forårsager, ville man overhovedet ikke lægge loft over det sociale boligbyggeri, og man ville altså heller ikke, som socialdemokratiet foreslår, forhøje loftet — jeg erkender, at det ville være en forbedring, det er klart — men så ville man sige til de almennyttige boligselskaber: byg alt, hvad I kan, byg 30.000 lejligheder om året, hvis I magter det. Så ville man simpelt hen fjerne loftet. Selvfølgelig kan det gøres. Det sociale byggeri alene i byen Stockholm er lige så stort, som det sociale byggeri er i hele Danmark.

Forslaget om moderniseringsnævn i storbyerne må jeg advare imod. Hovedformålet med moderniseringer er jo — i øvrigt naturligt, som forholdene er i dag — at give ejerne større fortjeneste, ikke at gøre boligerne bedre. Mere fart i moderniseringerne kan komme til at bremse og i hvert fald fordyre saneringen, fordi ejendommene vil blive dyrere at overtage med henblik på sanering. Skal sådanne moderniseringer tillades, bør betingelsen nok være, at det sker som led i en byfornyelsesplan for området, så ikke bare selve boligen, men også omgivelserne forbedres.

Jeg foreslår boligministeren, at han drop- per moderniseringsnævnene og i stedet for det første udvider huslejenævnene, så de kommer til at omfatte yderligere et par byplan- og bygningssagkyndige medlemmer, for det andet foreslår forbud mod moderniseringer, hvor ejendommene ligger i saneringsområder, eller hvor moderniseringer er byplanmæssigt mindre ønskelige, og for det tredje i lovgivningen slår fast, hvor store lejeforhøjelser der kan godkendes ved moderniseringen. Det mener jeg ville være en bedre løsning end den, der er stillet forslag om af ministeren.

De såkaldte forbedringer af ejerlejligheds-systemet er efter min mening ikke særlig værdifulde, og jeg har i øvrigt den opfattelse,